

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519010027
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2519010027.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného D. X., narodeného XX.XX.XXXX v K., trvalé bydlisko X. XXX, t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, pre pokračovací zločin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, § 212 odsek 1, odsek 4 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Trestného zákona a iné, v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany z 15. januára 2020, č. k. 8Nt/7/2019-37, na neverejnom zasadnutí konanom 16. apríla 2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného **D. X. z a m i e t a .**

odôvodnenie:

Okresný súd Piešťany uznesením z 15. januára 2020, č. k. 8Nt/7/2019-37 podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku návrh odsúdeného D. X. (ďalej len odsúdený) na povolenie obnovy konania pôvodne vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8T/30/2017 zamietol, nakoľko nezistil podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Trestného poriadku.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že mu bol 11. februára 2019 doručený návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania vo veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8T/30/2017. Odsúdený ako dôvody obnovy konania uviedol, že od detstva trpí psychiatrickými ochoreniami a diagnózou zaostalosti, napriek tomu mu nebol v pôvodnom trestnom konaní pridelený právny zástupca a ani nebol pribratý znalec z psychiatrie za účelom vyšetrenia jeho duševného stavu. Taktiež bolo proti nemu v prípravnom konaní použité fyzické násilie na prinútenie podpísania výpovede, ktorú napísal sám vyšetrovateľ. Z týchto dôvodov odsúdený žiadal, nakoľko trpí demenciou, aby mu okresný súd v tomto konaní prideliť právneho zástupcu a následne pribral do konania znalca z odboru psychiatrie. V konečnom návrhu žiadal, aby bola obnova konania povolená, rozsudok okresného súdu zrušený a vec vrátená do prípravného konania, aby bol zabezpečený spravodlivý proces.

Návrh odsúdeného okresný súd zamietol argumentujúc tým, že vo veci vedenej pod sp. zn. 8T/30/2018 bolo rozhodnuté na základe riadne vykonaného dokazovania, z ktorého bez pochyb vplynulo, že odsúdený skutky opísané pod bodmi 1/ až 4/ výroku o vine rozsudku spáchal. Usvedčovalo ho nielen vlastné priznanie, v rámci ktorého podrobne opísal priebeh skutkov, ale aj výpoveď spoluobžalovaného F. O. o ich účasti na spáchaní skutkov, ďalej vyhlásenie o vine spoluobžalovaného V. X., ako aj výpovede poškodených RNDr. T. R., Ing. X. R., V. O. a ďalšie zabezpečené dôkazy, najmä vydané veci a obhliadky miest činov.

Okresný súd ďalej argumentoval, že odsúdený v návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by zakladali povolenie obnovy konania. Pokiaľ ide o ním tvrdené skutočnosti, o nich vedel už od začiatku trestného konania, keďže ako tvrdí údajne trpel psychickou poruchou už od detstva. Napriek tomu túto skutočnosť neuviedol ani pri výsluchu, ani vo svojich podaniach adresovaných súdu v pôvodnom konaní, ale ani v odvolaní proti rozsudku. Navyše dosiaľ toto tvrdenie ničím nepreukázal. Ak by z jeho

strany nešlo len o účelové tvrdenie, musel by disponovať lekárskymi potvrdeniami preukazujúcimi takýto zdravotný stav. Pokiaľ ide o tvrdenú demenciu, táto by nutne musela vzbudzovať pochybnosti o jeho spôsobilosti sa obhajovať, avšak tieto pochybnosti súd nemal.

K tvrdeniu odsúdeného, že mu mal byť v pôvodnom konaní ustanovený obhajca a do konania pribratý znalec, okresný súd uviedol, že údajné pochybenia v pôvodnom konaní nie sú samé o sebe dôvodom na povolenie obnovy konania. Okresný súd v konaní o návrhu na obnovu konania mohol len skonštatovať, že ak v pôvodnom konaní nebol daný žiaden z dôvodov povinnej obhajoby a súd ani nemal pochybnosti o psychickom stave odsúdeného a o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať, nebol daný dôvod na ustanovenie obhajcu, ani na pribratie znalca z odboru psychiatria. Okresný súd ďalej uviedol, že v konaní o povolení obnovy konania nemohol preskúmať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní, nakoľko konanie o návrhu na povolenie obnovy konania nie je konaním založeným na revíznom princípe. Skutočnosť, že mal byť k podpísaniu zápisnice o výsluchu prinútený vyšetrovateľom, resp. že si ani neprečítal, čo pri výsluchu podpisoval, odsúdený namietal v odvolacom konaní a súd sa s týmto jeho tvrdením vysporiadal v uznesení z 10. januára 2019, č. k. 5To/107/2018-531, kde uviedol, že nakoľko dôvodom námietky bol len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní, o takejto námietke sa nekoná. Čo sa týka viny odsúdeného, sám odsúdený sa priznal k trestnej činnosti, čo znova potvrdil aj v odvolaní proti rozsudku. Odsúdený teda v konaní nenamietal svoju vinu, ale len výšku uloženého trestu. Vychádzajúc z vyššie uvedeného okresný súd zistil, že u odsúdeného neboli splnené podmienky na povolenie obnovy konania v zmysle ustanovenia § 394 odsek 1 Trestného poriadku, preto návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Ihneď po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí zahlásil voči nemu odsúdený do zápisnice sťažnosť. Prokurátor sa vzdal práva na podanie sťažnosti.

Odsúdený sťažnosť písomne odôvodnil vlastnoručným podaním, v ktorom uviedol, že žiada, aby krajský súd nariadil vypracovanie psychologického posudku na jeho osobu z dôvodu, že trpí úzkostnou depresiou, na čo berie aj lieky. Po zamietnutí návrhu sa mu zdravotný stav rapídne zhoršil. Má strach o svoje deti, na ktoré negatívne vplýva jeho pobyt vo výkone trestu. Je jediný živiteľ rodiny. Je toho názoru, že sa okresný súd dostatočne nevenoval a nevyrovnal so skutočnosťami, ktoré uviedol v návrhu. Z uvedeného dôvodu žiadal, aby krajský súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na jeho zníženú pričítanosť pri páchaní skutku, ktorú môže potvrdiť jeho psychologické vyšetrenie, ktorého sa domáha. Trestnej činnosti si je vedomý, ľutuje ju, vo výkone trestu je prvý krát, preto je presvedčený, že jeho trest je neprimerane vysoký. V konečnom návrhu žiadal, aby mu krajský súd obnovu konania povolil a dal mu možnosť právne sa brániť proti obžalobe.

Odsúdený sťažnosť písomne odôvodnil aj prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Ing. Petra Ošvátha, PhD. V sťažnosti uviedol, že podľa jeho názoru boli splnené podmienky na obnovu konania v zmysle § 394 Trestného poriadku, nakoľko v konaní uviedol skutočnosti súdu skôr neznáme. Od detstva trpí vrodenu demenciou, čo súd v čase rozhodovania o vine a treste nevedel, teda ide o novú skutočnosť. Orgány činné v trestnom konaní a ani súd nedali pokyn na znalecké preskúmanie jeho duševného stavu psychiatrom, nebol mu pridelený obhajca. Až táto skutočnosť by bola dala odpoveď na otázku, či v čase spáchania skutku vedel rozpoznať nebezpečenstvo konania. V prípravnom konaní bol na neho vyvíjaný nátlak, aby podpísal vopred pripravené zápisnice, ktoré si nemal možnosť prečítať. Túto skutočnosť nemal možnosť na súde prezentovať, nebol mu pridelený obhajca vzhľadom k jeho psychickému stavu a demencii. Okrem toho nebol prítomný na hlavnom pojednávaní, z ktorého sa ospravedlnil. Ďalej uviedol, že je otcom maloletých detí, na ktoré jeho trest negatívne vplýva. Žiadal, aby krajský súd prihliadol na jeho zníženú pričítanosť pri páchaní skutku, on si je trestnej činnosti vedomý a ľutuje ju. Trest je však neprimerane vysoký. Na základe uvedených skutočností v konečnom návrhu žiadal, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a prikázal mu vo veci ďalej konať. Alternatívne žiadal, aby krajský súd zmenil uznesenie okresného súdu tak, že obnovu konania v zmysle § 394 Trestného poriadku povolí.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie 25. marca 2020. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je nedôvodná.

Pokiaľ ide o konanie predchádzajúce napadnutému výroku, krajský súd nezistil v postupe okresného súdu žiadne pochybenia. O návrhu odsúdeného bolo rozhodnuté v primeranej lehote na verejnom zasadnutí, po predchádzajúcom výsluchu odsúdeného, za prítomnosti jeho obhajcu, pri dodržaní lehôt na prípravu verejného zasadnutia. Okresný súd taktiež postupom v súlade s Trestným poriadkom

vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Vyhlásené rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

K obnove konania je potrebné uviesť, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, účelom ktorého je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli rozhodujúcemu orgánu skôr známe, a teda v právoplatnom rozsudku sa ani nemohli brať do úvahy. Súčasne ale tieto nové skutočnosti musia byť tak závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného odsudzujúceho rozsudku.

Skutočnosťou predtým nežnou sa rozumie taká skutočnosť, ktorá nebola predmetom dokazovania v pôvodnom konaní. Ide o objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, alebo rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce porušenie základných ľudských práv alebo slobôd obvineného bez možnosti nápravy jeho negatívnych dôsledkov (§ 394 ods. 4 Trestného poriadku). Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi.

Novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol zahrnutý do pôvodného konania, t. j. nebol v konaní vôbec uplatnený alebo vykonaný, prípadne ak takýto dôkaz bol síce v pôvodnom konaní vykonaný, avšak po právoplatnosti rozhodnutia nadobudol nový obsah (R 72/1980).

Po zistení, že o takéto skutočnosti alebo dôkazy ide, prichádza do úvahy hodnotenie súdu v tom smere, či by tieto mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi skôr známymi viesť k inému procesnému výsledku, ako je pôvodný právoplatný rozsudok (druhá etapa). Až v prípade, že sú kumulatívne splnené obe uvedené podmienky, súd môže povoliť obnovu konania v zmysle citovaného ustanovenia, v opačnom prípade návrh na obnovu konania zamietne pre nesplnenie zákonných predpokladov

Zároveň platí, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nemožno preskúmavať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Toto konanie sa obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr nežnáme. Dôvodom obnovy konania podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku teda nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie je výlučne úlohou rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Možno tak uzavrieť, že účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku, pre ktorý zákon taxatívne (t. j. konečným výpočtom) stanovuje dôvody charakteristické svojou rigoróznosťou kvôli ich možnému zásahu do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia, je odstrániť nedostatky skutkového charakteru spočívajúce najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je právoplatné rozhodnutie postavené.

Takýto stav však v predmetnej veci nenastal. Po preskúmaní spisového materiálu a sťažnosti odsúdeného aj krajský súd dospel k záveru, že podmienky na povolenie obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku neboli splnené. Správe preto postupoval okresný súd, keď návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol. Ani podľa názoru krajského súdu odsúdený v návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti ani dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V napadnutom uznesení sa okresný súd dôsledne vysporiadal so skutočnosťami, ktoré podľa názoru odsúdeného mali byť dôvodom pre povolenie obnovy konania a svoje rozhodnutie aj v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku odôvodnil.

V dvojinstančnom súdnom konaní pritom platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, preto je nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery okresného súdu.

Napriek tomu považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, pokiaľ ide o samotný skutok, že okrem vlastnej výpovede bol odsúdený usvedčený aj inými dôkazmi, na ktoré správne poukázal okresný súd. Nakoniec ani samotný odsúdený spáchanie skutku nepopieral, v konečnom dôsledku sa domáha len „uloženia miernejšieho trestu z dôvodu zmenšenej príčetnosti v čase spáchania skutku.“ Pokiaľ ide o namietanú zmenšenú príčetnosť, správne okresný súd poukázal na to, že tieto skutočnosti museli byť odsúdenému známe už v pôvodnom konaní, napriek tomu ich nikde neuviedol, hoci priestor na to mal. V tom čase ani z jeho výpovede v procesnom postavení obvineného, ani z iných skutočností nevyplývala pochybnosť, že by skutok spáchal v stave zmenšenej príčetnosti. Taktiež v tomto smere nepredložil doteraz žiaden relevantný dôkaz. Nateraz tak stále ide len o ničím nepodložené tvrdenie, ktoré je navyše v priamom rozpore s tým, čo odsúdený uviedol k svojej osobe pri výsluchu v prípravnom konaní. Vtedy uviedol, že nemá žiadne choroby a že sa cíti po psychickej stránke zdravý, že nikdy nebol psychiatricky liečený. Pokiaľ ide o právo na obhajobu, jeho porušenie (aj to len zásadným spôsobom) zakladá dovolací dôvod, nie dôvod obnovy konania. Treba zdôrazniť, že u odsúdeného v pôvodnom konaní nebol daný žiaden z dôvodov povinnej obhajoby, čo mu ale nebránilo požiadať o ustanovenie obhajcu z dôvodu nemajetnosti, o ktorom práve bol riadne poučený. Napriek tomu toto právo nevyužil. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že ani vyšetrovateľ v prípravnom konaní, ani oba konajúce súdy nemali v pôvodnom konaní žiadne pochybnosti o jeho spôsobilosti sa obhajovať, keď odsúdený potom ako sa vyjadril k svojej osobe podrobne popísal aj priebeh skutku spôsobom, ktorý mohol poznať len páchatel. K námietkam odsúdeného týkajúcich sa zápisnice, ktorú údajne odsúdený podpísal bez prečítania pod nátlakom, k tomu sa vyjadril už v pôvodnom konaní odvolací súd, teda nejde o skutočnosti súdu skôr neznáme. Rovnako nie je na mieste v tomto štádiu konania namietat vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti odsúdeného, keďže on sám súhlasil s takýmto procesným postupom. Navyše takéto pochybenie, ak by k nemu skutočne došlo, by zakladalo opäť dôvod dovolania, nie obnovy konania. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti poukazoval na negatívne dopady odsúdenia na jeho rodinu, k tomu krajský súd uvádza, že na tieto mal myslieť skôr, ako sa trestnej činnosti dopustil. V aktuálnom štádiu konania sú takéto úvahy bezpredmetné.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v sťažnostnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument uvedený v sťažnosti, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o sťažnosti a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v druhostupňovom konaní. Krajský súd je toho názoru, že na všetky relevantné námietky odsúdenému bola poskytnutá odpoveď.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného senát krajského súdu postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.